

Joan Panisello Chavarria, acadèmic corresponent per Tortosa

20 de setembre del 2023

Sílvia Cañellas i Martínez

Acadèmica de número. silvcane@gmail.com

Joan Panisello Chavarria ha dedicat la seva vida a la ceràmica i a l'ensenyament. Va néixer (1944) a Jesús, a Tortosa, de pare pagès i mare pastissera.

Els orígens ens marquen, i aquell forn de pastisseria va ser un bon començament, ja que la mare hi coïa les primeres peces del xicot, que feia les joguines que l'economia del moment no permetia adquirir.

Una casa fosca i amb poques finestres el va portar a la recerca de la llum exterior i de la natura, a l'observació dels ritmes de plantes i animals i a la seva evolució, fets que han propiciat la meditació i la contemplació dels astres, elements base de les seves darreres sèries ceràmiques.

Es va formar artísticament a les Escoles d'Arts i Oficis de Tortosa i Tarragona i va fer diversos cursos a l'Escola de Ceràmica de la Bisbal i a l'Associació Enfanga't de Girona i es va graduar en Arts Aplicades i Oficis Artístics, especialitat de Ceràmica a l'Escola Llotja, Barcelona.

Amb influxos que van de Josep Llorens Artigas (primera etapa) a Antoni Cumella (petits murals), Shoji Hamada (filosofia personal), Lucie Rie (formes simples i allargades i esmalts) i l'admiració cap a la forma de fer d'Arcadi Blasco (talent i creativitat) i Claudi Casanovas (linealitat i coherència), la seva obra és extensa i dominada per un clar afany d'experimentació. En ella es combinen, en totes les seves etapes, obres escultòriques amb petits murals en relleu.

Ell mateix cataloga la seva obra en diverses etapes:

- En un primer moment les seves peces responen als ensenyaments de les Escoles, amb un protagonisme clar del torn. Però aviat va voler anar més lluny i innovar, tret inherent a la seva forma de fer, que recull, de les seves vivències, els conceptes a aplicar.
- Llavors va trencar la simetria (1975-90) de les seves primeres produccions, va girar les peces, va introduir la barreja de pastes diferents, sorres i altres materials que recollia de la natura i hi aplicava variats acabats. Va fer assajos amb esmalts de colors i cristallitzacions. Va ser una època molt activa, que el va donar a conèixer en l'àmbit internacional.
- A partir d'aquí, va iniciar els treballs amb la tècnica del Rakú (1980-90). Jugant amb els colors i els efectes de reducció-oxidació. Amb resultats d'irisacions i reflexos multicolors, regalims, clivellats... irregularitats que són part de la base de la seva feina.
- Les vivències personals el van portar a obrir una altra sèrie important de peces que destaquen la relació de l'home amb els arbres, la col·lecció anomenada "Binomi Arbre-Home" (1990-2008) en la qual les obres sorgeixen de l'abraçada de l'artista amb els seus arbres preferits, i que dona per resultat unes superfícies ceràmiques amb dissenys d'escorça, lliures d'esmalts.

- Un pas més, per la introducció de nous materials com metacrilat, filferros, troncs, bigues i altres materials, és la sèrie “Ovnis en família” que mostra la seva preocupació pel cosmos. Els nous materials són part de la mateixa obra, sigui com a suport integrat o com a part del propi cos d’aquesta. En ella recupera els colors i els esmalts metal·litzats.

- Una darrera sèrie, de moment, seria la d’“Esteles de Vida”, ceràmiques en forma de lluna que són un homenatge a la vida. Van néixer entre muntanyes i rius, a Romania, i volen també ser un elogi a la vitalitat de l’artista.

Però la seva obra no s’atura aquí, sinó que ha realitzat diverses *performances* i és un actiu defensor dels drets humans, amb suports a entitats orientades a la investigació mèdica, la lluita contra la misèria, la fam, en pro de la igualtat, etc.

Amb un nombre incommptable d’exposicions a Catalunya i molts països, l’any passat (2022) es va inaugurar una exposició permanent a la seva població natal, Jesús, al segon pis de l’Antic Col·legi de la Immaculada, que rep visites d’un bon nombre d’especialistes de l’àmbit internacional.

Té també moltes publicacions sobre la seva obra. Ha rebut premis nacionals i internacionals, entre els quals la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (2021).

Membre de l’Acadèmia Internacional de Ceràmica des del 2013, el setembre del 2022 va ser escollit com a Acadèmic Corresponent per Tortosa de l’Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

Així doncs, donem la benvinguda a un dels més importants artistes actuals de la ceràmica, que es diu orgullós d’haver portat aquesta matèria a l’alçada de les altres tècniques artístiques.

Referències bibliogràfiques

A.C.C. “Joan Panisello”. *Associació de Ceramistes de Catalunya* [en línia]. <http://ceramistescat.org/socis/joan-panisello/> [Consulta: setembre 2023].

COLL CONESA, Jaume; ÁVILA GRANADOS, Jesús; RIU MARTÍ, Carme; FERNÁNDEZ CHITI, Jorge (2008). *Joan Panisello. Obra (1875-2006)*. València: Asociación de Amigos del Museo Nacional de Cerámica y Artes Suntuarias González Martí [en línia]. <https://usuaris.tinet.cat/mpanisello/Exp/Valencia/01-TEXTOS.pdf> [Consulta: setembre 2023].

“Entrevista a Joan Pisanello Chavarria”. *La Vía Augusta*, 02-06-2013 [en línia]. <https://laviaaugusta.blogspot.com/2013/06/entrevista-joan-panisello-chavarria.html> [Consulta: setembre 2023].

ESCUELA DE CERÁMICA ROGELIO YRURTIA. “Entrevista a Joan Panisello”. *Ciclo de Charlas de Artes del Fuego*, 6-10-2021, Mar del Plata Argentina, YouTube [en línia] <https://www.youtube.com/watch?v=p5DqYDUCDKc> [Consulta: setembre 2023].

“Joan Pinesello. Participación en la VIIª Bienal de Arte de Corbera de l’Ebre”. *Revistart*, núm. 217 [en línia] <https://www.revistart.com/joan-panisello-217/> [Consulta: setembre 2023].

PANISELLO, Joan. “Joan Panisello. Artista ceramista” [en línia]. www.panisello.net [Consulta: setembre 2023].

[REDACCIÓ]. “L’artista jesusenc ha dedicat la seua vida a l’ensenyança i la ceràmica”. *A prop Ebre, L’informatiu*, 14-02-2021 [en línia]. <https://apropebre.cat/joan-panisello-ceramista-entrevista/> [Consulta: setembre 2023].